

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten.

MEDISCHE EXPERIMENTEN OP MENSEN

Prof. HOLMER schrijft in zijn antwoord¹ op de bezwaren van collega HARTMAN tegen het recenseren van het boek van STIEVE: „Naar ik meen hebben de Amerikanen zorgvuldig vermeden de beschuldigde artsen in het proces van Neurenberg het nemen van proeven op mensen te verwijten. Dit was ook moeilijk voor hen, daar in de Verenigde Staten het nemen van proeven op zo genaamde vrijwilligers (studenten en gevangenen) gebruikelijk is”.

Het is bedroevend, dat prof. HOLMER dit thans, in 1952, nog schrijft. Het zou hem bekend kunnen zijn, dat over het door hem bedoelde proces „the medical case” uitvoerige gegevens zijn gepubliceerd in *Trials of War Criminals* deel I en II. Een samenvatting wordt door MIRSCHERLICH en MIELKE gegeven in *Wissenschaft ohne Menschlichkeit*; ik heb in mijn proefschrift *Het Duitse concentratiekamp* er ook het een en ander over gezegd.

De Amerikanen hebben de Duitse experimentatoren wel van het nemen van proeven op mensen beschuldigd, omdat deze proefpersonen zich hiervoor *niet* vrijwillig ter beschikking hadden gesteld; nog sterker, deze proefpersonen werden gedwongen om deze experimenten te ondergaan.

De verdedigers van de beklaagden in het proces hebben niet nagelaten erop te wijzen, dat ook in Amerika proeven op mensen werden genomen. De rechtbank heeft dan ook prof. IVY, hoogleraar in de physiologie aan de universiteit te Illinois, als getuige-deskundige uitvoerig hierover gehoord. Hierbij bleek, dat de Amerikaanse proefpersonen niet, zoals prof. HOLMER doet voorkomen, zo genaamde vrijwilligers waren, maar werkelijke vrijwilligers, die konden weigeren de experimenten te ondergaan. Dat dit voor de proefpersonen in de Duitse concentratiekampen uitgesloten was, is voor ons, ex-Häftlinge dezer kampen, zonder nadere uitleg duidelijk; hierin ligt het cardinale verschil tussen de Amerikaanse en de Duitse experimenten.

Het ligt niet op mijn weg de hiervoor in aanmerking komende Amerikaanse medici van de blaam, die prof. HOLMER op hen werpt, te zuiveren. Maar wel wil ik wijzen op de door de rechtbank in de *Medical Case* opgestelde regels, waaraan artsen, die experimenten op mensen willen verrichten, behoren te voldoen.

¹A. J. M. HOLMER (1952) *N.T.v.G.* 96, 1960.

Arnhem, 16 Augustus 1952

E. A. COHEN

Ik ben dr. COHEN dankbaar voor zijn aanvulling. Vrijheid is een betrekkelijk begrip en ik sprak van „zo genaamde vrijwilligers” omdat ik de vrijheid tot weigeren bij gevangenen en studenten, die van toestemming tot het nemen van het experiment verbetering van hun positie of faciliteiten hopen of verwachten, wel zeer betrekkelijk acht. Het zou dr. COHEN bekend kunnen zijn dat door Amerikaanse onderzoekers proeven over de, met een niet onbelangrijke mortaliteit belaste ent-hepatitis zijn verricht op kinderen, van wie de ouders (daar deze gestorven waren) konden weigeren noch toestemmen.

Om op het gewraakte werk van STIEVE terug te komen: Geen der aanvallers is erin geslaagd aan te tonen dat de gevallen gevormd werden door slachtoffers der concentratiekampen.

Voor een commissie, bestaande uit personen uit 8 verschillende geallieerde landen, is het werk van STIEVE en het onder zijn leiding staande Anatomisch Instituut der HUMBOLDT-Universiteit Berlin onderzocht. Het is „gebleken” dat de terechtgestelden allen gewone zware misdadigers waren en dat er nooit materiaal uit concentratiekampen is bewerkt; de juistheid hiervan kan ik natuurlijk niet nagaan. Na geheel gezuiverd te zijn, is STIEVE dan ook door de Sovjet-overheid in functie gelaten.

Op 3 September j.l., door zijn uitgever op de hoogte gesteld van de beroering, die de beoordeling van zijn boek hier te lande had verwekt, heeft prof. STIEVE zich hevig opgewonden. In aansluiting daaraan kreeg hij een apoplexie, waaraan hij 6 September overleed.

Leiden, September 1952

A. J. M. HOLMER

(Discussie gesloten. REDACTIE).

IRGAPYRINE

Gaarne wil ik enige aanvulling geven op het antwoord op vraag No. 85 in dit *Tijdschrift*¹. Ongetwijfeld is irgapyrine een krachtig anti-rheumatisch middel; vooral in de gevallen